

Steppe Lemming eli Arosopuli

Teksti & kuvat: http://en.wikipedia.org/wiki/Steppe_lemming, suomennos: Katriina Hautala, Rodentia 3/13

YLEISTÄ

Arosopuli on pieni, pullea, vaaleanharmaa jyrsijä, jolla on kääpiöhamste-reiden tapaan tumma juova selässä. Arosopuli muistuttaa olemukseltaan tunturisopulia. Kroppa on n. 12cm pitkä, häntä n. 2cm, ja painoa otuksella on n. 30g.

Arosopulia tavataan Venäjän, Länsi-Mongolian, Koillis-Kiinan, Kazakhs-tanin ja Ukrainan aroilla ja puoliaavi-koilla, läntisessä ja itäisessä Siperiassa sekä Keski- että Etelä-Uralilla.

Laji on aktiivisempi öisin, vaikkei täysin yö-eläin olekaan. Luonnossa se kaivaa pitkiä tunneleita, joista se poistuu vain lyhyiksi hetkiksi kerrallaan.

Arosopuli tulee sukukypsäksi 6-viikkoisena. Naaras voi tehdä vuodessa jopa 6 poikuetta, joista jokaisessa voi olla 5-6 poikasta. Hyvissä olosuhteissa arosopulit lisääntyvät koko vuoden. Arosopulien määrä on kuitenkin riippuvainen ilmastosta ja ruoan saatavuudesta. Runsaina sopulivuosina ne saattavat järjestää joukkovaelluksia.

AROSOPULI LEMMIKKINÄ

Tämä sopulilaji on yleisin lemmikkimyyrä, joka on melko tunnettu Euroopassa. (USA:ssa ja Kanadassa sitä pidetään edelleen eksoottisena lemmikkinä.)

Vankeudessa arosopelu voi elää yli kaksi vuotta, mutta yleensä niitä ruokitaan vääränlaisella ravinnolla ja pidetään liian pienissä häkeissä. 10 gallonan eli n. 38 litrainen terraario on paras sopuliyhdyskunnalle.

Arosopuli on luonteeltaan sosiaalinen, eikä sitä tulisi asuttaa yksinään. Kuitenkin sopulit saattavat tulla aggressiivisiksi arvojärjestyksessä alemmille yksilöille, jos yhdyskuntaa on pidetty yhdessä pitkän aikaa, esim. 2-3 kk.

Jos sopuleille on tarjolla vain yksi pesämökki, siinä tulisi olla kaksi uloskäyntiä äkkipikaisempien yksilöiden hyökkäävyyden vuoksi. Arosopulit ovat myös hyvin reviiritietoisia eläimiä, joten vankeudessa kannattaa pitää vain yhtä urosta kahta tai kolmea naarasta kohden. Ideaali yhdyskunnan koko on 3-8 arosopulia.

Perusjyrsijänruoka, jossa on kuivattuja hedelmiä, ei ole arosopulille sopiva. Niiden luonnollinen ruokavalio ei sisällä pahemmin sokeria, joten arosopulit ovat hieman diabeetikoita ja saattavat sairastua tai kuolla ravinnon liiasta sokeripitoisuudesta. Ruoassa ei saa olla sokeria, melassia, kuivattuja hedelmiä, mutta sen sijaan siinä tulisi olla hieman aurinkokukan- ja muita öljyisiä siemeniä. Laboratoriojyrsijöiden ruoka voisi olla hyvä vaihtoehto.

Voidakseen hyvin, arosopulit tarvitsevat lisäksi ruohoa ja muita lehteviä vihreitä, kuten alfalfa. Ulkoa kerätty ruoho saattaa tuoda sopuleihin loisia ja myrkkyyjä. Kerääthän siis kaukana asutuksesta ja teistä, ei myöskään koirien ulkoilutusalueelta tai laitumilta. Mistä ruoho sitten onkin kerätty, ruoaksi tai pesämateriaaliksi, sitä kannattaa pakastaa kolme päivää loisien eliminoimiseksi.

Tarjolla tulee aina olla puhdasta vettä. Syödyttä ruoasta tietysti riippuu, paljonko sopulit loppujen lopuksi juovat. Sopulit voivat juoda

matalasta astiasta, mutta koska ne yleensä sotkevat veteen kuivikkeitaan, juomapullo on parempi.

Pajunoksat tarjoavat työtä jatkuvasti kasvaville hampaille.

Sopulit nauttivat kaikenlaisesta juoksemisesta ja kiipeilystä, mutta koska niiden luonnollinen ympäristö on melko matalaa aluetta, ne eivät osaa varoa korkeita paikkoja. Asumuksessa ei siksi tule olla mitään, mikä antaa niille mahdollisuuden pudota korkeammalta kuin 10-15cm korkeudesta. Ja pehmusteeksi tietenkin kutterinpurua ja heinää.

Juoksupyörä on paras keino pitää sopulit touhukkaina ja sporttisina. Jos pyörä on tarpeeksi suuri, sopulit juoksevat siinä usein yhdessä. Juoksupyörästä saattaa tosin tulla myös riitaa, erityisesti poikien kesken. Tällöin voi olla hyvä ratkaisu laittaa useampi juoksupyörä, tarvittaessa jopa jokaiselle sopulille oma!

AGGRESSIIVISUUS JA TAPPELUT

Yleisesti ottaen, arosopulit ovat ystävällisiä eläimiä ja elävät mieluiten yhdyskunnissa. Jopa pienet uroslaumat (mieluiten samasta poikueesta) voivat elää melko rauhallisesti. Urokset kuitenkin tahtovat olla reviiiritietoisia, ja aikuiset alfa-urokset yleensä hyökkäävät vieraiden kimppuun ja kiusaavat usein muita oman porukkinsa uroksia, erityisesti jos terraario on ylikansoitettu. Suuri, hyvin sisustettu terraario, jossa on n. 5-10cm kutteria ja sen päällä n. 10cm heinää, auttaa ryhmää elämään paljon rauhallisemmin. Yhteenotot ovat paljon yleisempiä pienissä terraarioissa, joissa on vain vähän kuivikkeita.

Jos uroksesta tulee liian aggressiivinen ja saattaa olla vaaraksi muille, se pitäisi kastroida ja asuttaa naaraslaumaan, jos vain mahdollista. Sopulin kastroiminen on kyläkin haastava operaatio, eikä leikattu uros tule sen lempeämmäksi muita uroksia kohtaan.

Aggressiivinen sopuli saattaa ahdistaa toisen nurkkaan ja hyökätä kynsin hampain. Tappeluun liittyy yleensämyös kiihtynyttä sirkutusta ja rutinaa. Yleensä koko yhdyskunta hermostuu tappelusta. Tilanne saattaa näyttää melko huvittavalta, mutta kannattaa kuitenkin olla tarkkaavainen. Rauhalliset yhdyskunnat ovat paljon hiljaisempia kuin riitaiset.

Sopuleista on hauska pesiä ahtaisiin tiloihin, kuten nyrkin kokoisiin rasioihin, mutta niissä on oltava varauloskäynti tappelun varalta.

Sopuli voi tappelun jäljiltä näyttää olevan ihan kunnossa, vaikka se todellisuudessa kärsisikin vakavasta sisäisestä verenvuodosta. Yleensä tappeluista seuraa kuitenkin ruhjeita erityisesti takajalkoihin, peppuun ja sukupuolielimiin.

Haavoittunut sopuli tulisi eristää mahdollisimman pian erilliseen terraarioon, turvaan kiusaajalta. Eläimet nuolevat ja rapsuttelevat usein luonnostaan vammoja, mutta se saattaa hidastaa paranemista.

Tarvittaessa tulee pyytää eläinlääkäriltä antibioottikuuri. Sopulia saattaa olla aika vaikea saada ottamaan lääkettä tai syömään sitä ruoan seassa. Hyvä konsti on tiputtaa lääkettä pisara kerrallaan sopulin kuonolle. Puhdistaessaan kuonoaan, sopulin tulee samalla syötyä myös lääke.

